

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

31

Szerző:

Cím: 47.000 házban lakik a főváros

több mint egymillió lakosa

Forrás:

Esti Kurir

Bp.
(Hely)

1942 VII. 30.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

riery

Idő

"1942"

Személy

Helyszám

47.000 HÁZBAN LAKIK a főváros több mint egymillió lakosa

Nagy-Budapestté fejlődő fővárosunknak tagadhatatlanul világvárosi már a rangja, de Budapest házainak még több mint a fele földszintes. A rendelkezésre álló részletes statisztikai adatok 1935-ből valók és ezeket dolgozta fel a Statisztikai Szemle egyik tanulmánya.

Tudvalevő, hogy a főváros, illetve közvetlen elődei, Pest, Buda és Óbuda, csak a 67-es kiegyezés után kezdtek lendületesebb fejlődésbe.

A múlt század harmincas éveiben százezres komplexumot alkotott a három város, de alig négy évtized alatt, 1867-ben már háromszáz-ezer lakost számlál.

Ma Budapest kerék számában 1,160.000 lakosa 47.000 házban lakik. Az 1941. évi statisztika pontosan 46.845 épületet tüntet föl, a részletezés azonban hiányzik.

Ezért kell az 1935. évi statisztikára visszamenni.

Felhókarcoló és földszintes házak

Közismert, hogy fővárosunknak városképe meglehetősen rendszertelen: többemeletes bérkaszárnnyak emelkednek szerény földszintes házak mellett és az egyes közigazgatási kerületek külső képe is nagyon különbözik. Óbudán és Újlakon az összes házaknak 84,4 százaléka földszintes ház, nemkülönben a XIV.

kerületben. Rákospályán (81,4 százalék) és Kőbányán (80,9 százalék). Az épülő Árpád-híd bizonyára hatalmas lendületet ad Óbuda fejlődésének.

Aránylag nagyon sok még a földszintes házak száma a XI. kerületben, a Szent Imre-városban (63,4 százalék), a XII. kerületben, a Mátyás-

városban (57,6 százalék) és a XIII. kerületben, a köznyelven még mindig Angyalföldnek ismert részen, amit legutóbb kereszteltek el Magdolna-városnak és ahol az összes házak 73,9 százaléka földszintes.

Legkevesebb a földszintes ház természetesen a Belvárosban (4,8 százalék), az Erzsébetvárosban (6,8 százalék) és a Terézvárosban (8,5 százalék). Ezzel szemben a négy-, öt- és hatemeletes házak a Belvárosban és az egykori Lipótvárosban, ma Szent István-városban vezetnek.

A Belvárosban ugyanis a házak 19,5 százaléka négyemeletes, 12,2 százaléka ötemeletes és 3,6 százaléka hatemeletes.

A Szent István-városban még nagyobb az arány, mert a házak 24,3, 18,6 és 5,0 százaléka négy-, öt- illetve hatemeletes.

Hatemeletesnél magasabb ház mindössze 23 szerepel az 1935. évi statisztikában és

ezeknek majdnem a fele, pontosan kilenc az V. kerületben található.

Legmagasabb épülete fővárosunknak az OTI palotája, amely 16 emeletes tornyával magasan kiemelkedik a háztengerből. Felhókarcolónak ugyan még ez sem mondható, különösen ha arra gondolunk, hogy Newyorkban már százemeletesnél is magasabb épületóriások is vannak.

Építőanyagként Budapest ma már úgyszólván csak követ, téglát és vasbetont használnak és a fővárosi házak 95 százaléka ebből épült, de a II., III. és XII. kerületben, tehát a budai oldalon, vannak még kő- vagy téglalapú vályog- vagy sárházak. Óbudán a házaknak 12 százaléka ilyen, a Vizivárosban 6,6 százalék, a budai Hegyvidéken, vagyis a Mátyásvárosban 2,5 százalék.

Sőt Óbudán vannak még kizárólag vályogból vagy sárból épített házak, a statisztika körülbelül száz ilyen házról tud.

Építőanyagként szerepelnek a sóskuti mészkő, a budakalászi travertino, a piszkei vörösmészkő, az úgynevezett

vörös márvány, továbbá a ruszkicai fehér, kékesfekete eres márvány és a vaskőci márvány, sőt egyes külföldi kőzetek.

Sóskuti mészkőből épült például a gellérthegyi Citadella, a Királyi Vár, a Mátyástemplom az újabb restaurálás alatt, a budai alagút, a Bazilika, az Operaház, a Vigadó, a vámpalota, a Nemzeti Színház és a pesti rakpart is.

Budakalászi travertint használtak a Halászbástya, a parlament, az ezredéves emlékmű és részben még a Királyi Vár építésénél is.

A fővárosi házaknak 93,8 százalékat pala, cserép vagy bádóg fedi, sőt vasbeton, fa- és cementtető is szerepel. Budán körülbelül 170 ház van, amelyen még zsindelyt vagy deszkatetőt is lehet találni, sőt nád-, vagy zsup-tetős házat is összesen tizenöt össze a statisztika.

Ezek főleg a Ferencváros dunamenti szegény viskói sorában találhatóak.

Árny és fény így szerepelnek egymás mellett hatalmasan fejlődő fővárosnak külső képén. Tagadhatatlan, hogy ez a külső kép Nagy-Buda-

pest megvalósítása után a statisztika százalékos oszlopokban bizonyos esést fog mutatni, de a szociológia örökérvényű tanai szerint a kultúrívó ezen a téren is fejlődésre hajlik és Nagy-Budapest külső képe semmivel sem fog mögötte maradni hasonló körülmények között fejlődött külföldi világvárosok külső képe mellett.